

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	АВМ та МТ	Рівень вищої освіти	другий (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво	Семестр	1

СУЧАСНА АУДІОВІЗУАЛЬНА ІНДУСТРІЯ

Семестр 1 (осінь 2026)

Викладач	Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
Е-mail	al055@ukr.net
Заняття	24 лекцій + 3 сем.=27 год. . залік

Адреса Дистанційно

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є он-лайн комунікація через електронні листи і тільки у робочі дні. Консультування з викладачем в режимі онлайн відбуваються після лекційних занять у робочі дні на платформі гугл-клас.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алфьорова З.І. Програма дисципліни «Сучасна аудіовізуальна індустрія» для здобувачів вищої освіти другого рівня. ХДАДМ, каф. МККП ; [розробник Алфьорова З. І.]. Х. : ХДАДМ, 2025, 14 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кино», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Сучасна аудіовізуальна індустрія» є формування у здобувачів вищої мистецької освіти-магістрів уявлення про сучасні засади існування аудіовізуальної індустрії як креативної. Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення засад існування АВ індустрії на сучасному етапі розвитку культури та креативної економіки та практичного втілення цих засад в підготовці власного аудіовізуального проекту. **Завдання** дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів другого рівня вищої мистецької освіти з генезою, принципами, морфологічною структурою формування АВ індустрії. На лекційних та практичних заняттях та під час модульного контролю магістри формують уявлення функціонування сучасної аудіовізуальної індустрії та її секторів. *Дисципліна забезпечує наступні загальні компетентності* : здатність вчитися та оволодіти сучасними знаннями; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. *Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності*: здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва; здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/ або інноваційної творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності; здатність застосовувати сучасні методи та засоби аналізу та прогнозування складних проблем професійної діяльності; здатність приймати ефективні рішення при невизначених умовах та вимогах, управляти стратегічним розвитком та поточною діяльністю виробничого колективу в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПР 1. Володіти методологією та методикою наукового пізнання сучасних проблем

аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПР 2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та

вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення та практичного втілення уявлень про функціонування сучасної аудіовізуальної індустрії. Дисципліна вивчається протягом 1 семестру 1-го курсу другого ступеня вищої мистецької освіти.

Всього курс має 2 модулі та 12 тем (з них лекційних – 24 год., 3- сем.)

Осінній семестр:

Модуль 1. Генеза аудіовізуальної індустрії як креативної

Тема 1. Вступ. Радіо як протокультурна індустрія

Тема 2. Кінематограф як перша АВ культурна індустрія

Тема 3. ТБ як друга культурна АВ індустрія доби постмодерну

Тема 4. Сфера АВМ як стрижень культурних індустрій доби постмодерну

Тема 5. Принципи трансформації культурних індустрій в креативні

Тема 6. Трансформація культурних індустрій в креативні: секторальна морфологія

Модуль 2. Сектори сучасної аудіовізуальної індустрії

Тема 7. Єдиний цифровий медіапростір як середовище АВМ креативної індустрії

Тема 8. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифровий кінематограф)

Тема 9. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)

Тема 10. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)

Тема 11. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (ігровий сектор)

Тема 12. Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (реклама, суспільні проекти)

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. На практичних заняттях здобувач закріплює лекційний матеріал та формує вміння та навички використовувати знання при викладанні в фахових дисциплін в АВМ. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення знань та набутих вмінь. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється на основі нормативних документів ХДАДМ.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання оцінки з заліку достатньо пройти рубіжний етап контролю та поточні перевірки процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як магістрантам, так і викладачу.

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Можливість зарахування підчас накопичення балів результатів неформальної освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач вищої освіти отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні

етапи контролю. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Відповідно до розкладу	1	Лекція	Вступ. Радіо як протокультурна індустрія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	2	Лекція	Кінематограф як перша АВ культурна індустрія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	3	Лекція	ТБ як друга культурна АВ індустрія доби постмодерну	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	4	Лекція+практи	Сфера АВМ як стрижень культурних індустрій	2	Перевірка завдання самостійної роботи	

		чне заняття	доби постмодерну			
	5	Лекція	Принципи трансформації культурних індустрій в креативні	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	6	Лекція	Трансформація культурних індустрій в креативні: секторальна морфологія	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	7		Єдиний цифровий медіапростір як середовище АВМ креативної індустрії	2	Перевірка завдання Самостійної роботи	
	8		Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифровий кінематограф)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	9	Лекція	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	10	Лекція	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (цифрове телебачення)	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	11	Лекція + Семінарське заняття	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (ігровий сектор)	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	12	Лекція + Семінарське заняття	Сучасні сектори АВМ креативної індустрії (реклама, суспільні проекти)	2+1	Перевірка завдання самостійної роботи	
		Усього:		24+3		27 годин

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0 – 6,6
2	Поточний контроль	0 – 6,6
3	Поточний контроль	0 – 6,6
4	Поточний контроль	0 – 6,6
5	Поточний контроль	0 – 6,6
6	Поточний контроль	0 – 6,6
7	Поточний контроль	0 – 6,6
8	Поточний контроль	0 – 6,6
9	Поточний контроль	0 – 6,6
10	Поточний контроль	0 – 6,6
11	Поточний контроль	0 – 6,6
12	Поточний контроль	0 – 6,6
5	Підсумковий контроль	0–20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–17	0–20	
A+	10-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	15-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	11-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	11-17	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматкуванням

D	4–7	7-17	Магістр не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням
E	1–3	1–9	Магістр в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність магістра та публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна література:

Shaulis, K., Alforova, Z., Lytvyniuk, D., Batiuk, A., & Alforov, M. (2025). Audiovisual pedagogies for resilient learning in conflict-affected contexts. *Revista Eduweb*, 19(4), 149–161.
<https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2025.19.04.9>

Alforova, Z., Marchenko, S., Shevchuk, Y., Kotlyar, S., & Honcharuk, S. (2021). Contemporary Ukrainian cinema into the European context (2014–2019). *Linguistics and Culture Review*, 5(S2), 274–283.
<https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS2.1345>

Алфьоров, А. М., & Алфьорова, З. І. (2024). Економічні моделі формування аудіовізуальних проєктів в креативних індустріях України. *Культура України*, (86), 59–70. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.086.07>

Алфьоров, А. М., & Алфьорова, З. І. (2022). Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: Морфологічні трансформації в першій чверті ХХІ ст. *Культура України*, (77), 7–18.

Алфьоров, А. М., & Алфьорова, З. І. (2022). Морфологія аудіовізуальної сфери: Практичний аспект. *Colloquium-Journal*, (130), 3–6. <https://colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2022/05/Colloquium-journal-2022-130-1.pdf>

Алфьоров, А. М., & Алфьорова, З. І. (2022). Секторальна морфологія сфери аудіовізуального мистецтва та виробництва як креативної індустрії: Постановка проблеми. *Культура України*, (81), 34–40.

Алфьорова, З., & Первишева, І. (2025). Трансмедійність у сучасних креативних індустріях: Основні аспекти формування. *Культура України*, (90), 79–89. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.090.09>

Алфьорова, З., & Первишева, І. (2025). Часові модуси в аудіовізуальних проєктах в контексті трансмедійності. *Культура України*, (91), 54–61. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.091.06>

Алфьорова, З. І. (2019). Фільмічні структури в мультимедійному дизайні. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*, (6), 7–10. <https://doi.org/10.33625/2409-2347-2019-6-7-10>

Алфьорова, З. І. (2019). Ситуативність як принцип морфологічних трансформацій аудіовізуального мистецтва. *Colloquium-Journal*, (27), 19–23.

Алфьорова, З. І. (2020). Морфологія сучасного аудіовізуального мистецтва: Проблеми понятійного визначення. In О. В. Безручко & С. В. Желєзняк (Eds.), *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Освітні виклики соціокультурної сфери. Імплементація європейських цінностей в аудіовізуальній культурі»* (Ч. 1, с. 62–63). Видавничий центр КНУКіМ.

Алфьорова, З. І. (2020). Арт-комунікація в контексті новітньої морфології аудіовізуальної сфери. In Г. Горбенко (Ed.), *Медіазнавчі студії в європейському діалозі: Освітній та науковий дискурси: Матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції* (с. 17–22). Київський інститут журналістики.

Алфьорова, З. І. (2021). Понятійна система морфології аудіовізуальної культури і мистецтва. In *Modern science and practice: Abstracts of the VII International Scientific and Practical Conference* (с. 18–21). European Conference. <https://eu-conf.com>

Алфьорова, З. І. (2021). Ландшафт сфери аудіовізуального: Зміни в фокусі сучасності. In О. В. Безручко (Ed.), *Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: Досвід, проблеми та перспективи* (Т. 9, с. 5–27). Видавничий центр КНУКіМ.

Алфьорова, З. І. (2021). Принцип конвергенції в морфології аудіовізуальної культури та мистецтва. In *Abstracts of the VI International Scientific and Practical Conference* (с. 9–11). European Conference. <https://eu-conf.com>

Алфьорова, З. І. (2022). Морфологія аудіовізуального мистецтва в умовах трансмедійності. In *Features of the development of modern science in the pandemic's era: Collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference* (Vol. 2, pp. 114–115). European Scientific Platform. <https://doi.org/10.36074/scientia-15.07.2022>

Alforova, Z., Marchenko, S., Kot, H., Kotlyar, S., Medvedeva, A., & Mousseienko, O. (2021). Impact of digital technologies on the development of modern film production and television. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 13(4), 27–40. <https://doi.org/10.21659/rupkatha.v13n4>

Deleuze, G. (1989). *Cinema 2: The time-image*. Athlone Press.

Epstein, E. J. (2006). *The big picture: Money and power in Hollywood*. Random House.

Допоміжна література:

Алфьорова, З. (2024). Трансформації АВМ креативної індустрії: Проблеми повоєнного відновлення. In *Збірник матеріалів II щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Продюсування фільмів у XXI столітті: Основні виклики»* (с. 7–9). Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого.

Алфьорова, З. (2025). До питання про наукові практики креативного сектору аудіовізуальної сфери. In *Аудіовізуальне мистецтво та медіатехнології: Тенденції та перспективи розвитку: Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції* (с. 105–106). Харківська державна академія дизайну і мистецтв. <https://www.ksada.org/naukovo-doslidna-diyalnist/naukovo-mysteczki-vydannya/materialy-naukovyh-konferenczij>

Croy, W. G., & Walker, R. D. (2003). Rural tourism and film: Issues for strategic regional development. In D. Hall, L. Roberts, & M. Mitchell (Eds.), *New directions in rural tourism* (pp. 115–133). Ashgate.

Federal Ministry for Economic Affairs and Energy. (2017). *2017 cultural and creative industries monitoring report*. <https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Publikationen/>

Federal Ministry for Economic Affairs and Energy. (2019). *2019 cultural and creative industries monitoring report*. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy.

- Adorno, T. W. (1991). *The culture industry: Selected essays on mass culture*. Routledge.
- Ahluwalia, M. S. (2006). Positioning the big idea: Creative and cultural industries as a lead sector in India. In *Positioning the big idea—India: Creative and cultural industries as a lead sector*. Asian Heritage Foundation.
- Arjona, J. B., Illera, R. M., & Sanz, C. C. (2012). *Las industrias culturales y creativas: Un sector clave de la nueva economía*. Fundación IDEAS.
- Bakhshi, H., McVittie, E., & Simmie, J. (2008). *Creating innovation: Do the creative industries support innovation in the wider economy?* NESTA. <https://media.nesta.org.uk/documents/creative-innovation.pdf>
- Beeton, S. (2016). *Film-induced tourism* (2nd ed.). Channel View Publications.
- Benghozi, P.-J., Salvador, E., & Simon, J.-P. (2015). *Models of ICT innovation: A focus on the cinema sector*. Publications Office of the European Union. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC95536/jrc95536.pdf>
- Bordwell, D. (2005). *Figures traced in light: On cinematic staging*. University of California Press.
- Braman, S. (1996). Art in information economy. *Canadian Journal of Communication*, 21, 179–196.
- Clarke, D. (1997). Previewing the cinematic city. In *The cinematic city*. Routledge.

1. Culture and Creative Industries in China. EU SME Centre. 2014. 32 c. URL:
http://ccilc.pt/wp-content/uploads/2017/07/eu_sme_centre_report_-_culture_and_creative_industries_in_china_jul_2014.pdf
2. Cunningham S.D., Higgs P.L. Measuring creative employment: Implications for innovation policy // Innovation: management, policy & practice. 2009. №11(2). Pp. 190-200.

